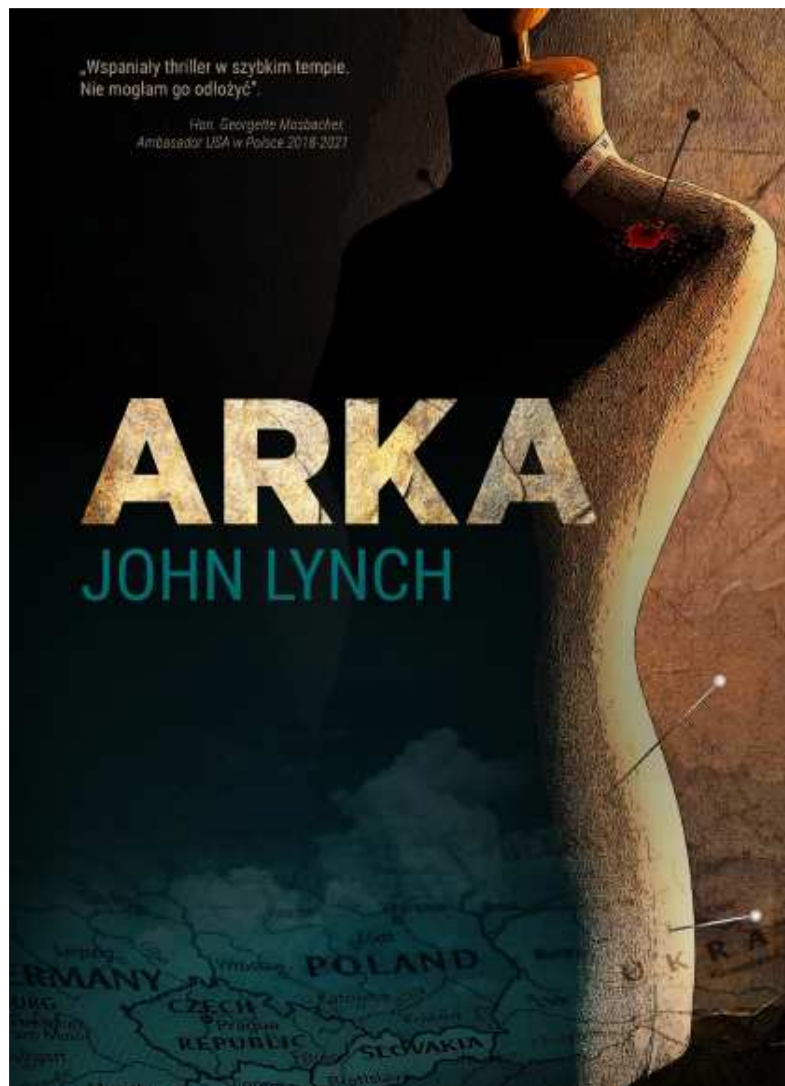

Porywająca opowieść o biznesie i polityce

A reivew of *The Ark*. By: John Lynch. Publisher: Ringier Axel Springer Polska (Polish edition), 2021.

September 12, 2021 - Adam Reichardt - Books and Reviews, Issue 5 2021, Magazine

Arka. Autor: John Lynch. Wydawca: Ringier Axel Springer, 2021 (wydanie polskie)

Adam Reichardt jest redaktorem naczelnym New Eastern Europe i współprowadzącym podcast Talk Eastern Europe.

Transformacja narodów Europy Środkowo-Wschodniej z gospodarki planowej do wolnorynkowej była skomplikowanym procesem, odbywającym się na przestrzeni ostatnich 30 lat. Dla pionierów z wizją i gotowością do podjęcia ryzyka stworzyła ona ekscytujące możliwości. Inni mieli problem z kontrolowaniem transformacji i znacznie trudniej było im poradzić sobie z nową rzeczywistością. Dla osób o wątpliwych wartościach moralnych i mrocznych intencjach okres ten przyniósł również perspektywę zdobycia ogromnego bogactwa stosunkowo szybko, ale często kosztem innych. Takie scenariusze można znaleźć w nadchodzącej powieści zamieszkałego w Krakowie przedsiębiorcy Johna Lyncha, zatytułowanej „Arka”. Ta fikcyjna opowieść wprowadza czytelnika w wir akcji po obu stronach Atlantyku, a znaczna jej część rozgrywa się w Polsce, na Ukrainie i w Rumunii. Powieść ukazuje zarówno jasną, jak i ciemną stronę biznesu i finansów w świecie postępującej globalizacji, z wyżej wspomnianym regionem w centrum akcji.

Podsekcja: Nieoceniony wgląd

Zanim przejdziemy do opowieści o Arce, warto najpierw poznać jej autora. John Lynch nie jest przeciętnym krakowskim biznesmenem. John urodził się i wychował w New Jersey, a po uzyskaniu tytułu licencjata w dziedzinie inżynierii mechanicznej podjął studia MBA na prestiżowej uczelni Wharton School. Po kilku latach zdobywania doświadczenia w konsultingu zarządczym w Nowym Jorku, John zdecydował się odłożyć na później karierę w biznesie, aby wykorzystać wyjątkową okazję, która przypadkowo pojawiła się na jego drodze. Było to 30 lat temu, w 1991 roku, krótko po upadku komunizmu, w okresie, gdy Europa Wschodnia dopiero zaczynała wychodzić z mroków komunizmu. Był to również czas, kiedy Stany Zjednoczone były głęboko zaangażowane w sprawy krajów tego regionu, szczególnie państw Europy Środkowej, a w tym największego z nich - Polski.

Na początku lat 90-tych Polska otrzymała od Stanów Zjednoczonych znaczną pomoc i wsparcie techniczne w różnych dziedzinach, przede wszystkim w rozwoju sektora prywatnego. Kongres USA przekazał setki milionów dolarów poprzez ustawę o wspieraniu demokracji w Europie Wschodniej (SEED) z 1989 roku. Powyższa inicjatywa obejmowała utworzony specjalnie w tym celu Korpus Przedsiębiorczości MBA, administrowany przez USAID, którego zadaniem było zapewnienie pomocy technicznej i biznesowej dla polskiego sektora prywatnego. John był jednym z pierwszych wolontariuszy MBA w tym programie, dzięki czemu trafił do Polski. Po zakończeniu rocznej pracy jako wolontariusz, John pozostał w Krakowie. To właśnie w tym czasie jego bystre oko do interesów dostrzegło okazję. W tym okresie na polskim rynku nie było dosłownie żadnych dostawców odzieży z nadrukiem czy artykułów promocyjnych dla firm. John postanowił wypełnić tę lukę i założył własną firmę zwaną Lynka. Firma rozpoczęła swoją działalność w mieszkaniu Johna, gdzie tworzył on sitodrukowe koszulki i bluzy dla swoich pierwszych klientów.

Dziś Lynka jest europejskim potentatem, produkującym odzież korporacyjną (w tym dla polskiej reprezentacji piłkarskiej), odzież codzienną, odzież sportową i artykuły promocyjne dla klientów w Polsce i Europie. Założona w 1992 roku firma zatrudnia dziś ponad 250 pracowników i dysponuje magazynem i halą produkcyjną o powierzchni ponad 10.000 metrów kwadratowych.

Biografia autora daje czytelnikom bezcenny wgląd w to, w jaki sposób perspektywa doświadczeń Lyncha mogła ukształtować jego powieść. Nie sposób nie zastanawiać się, ile z osobistych doświadczeń Lyncha znalazło odbicie w „Arce”.

Powieść przedstawia historię Trumana Chase’a, młodego, idealistycznego projektanta z Bronksu, który w Krakowie otwiera firmę odzieżową TruCo. Podczas gdy Chase buduje swój biznes, łączy się z „Arką”, globalną firmą inwestycyjną, która desperacko stara się zebrać wierzytelności ze swoich kredytów, tak szybko jak to możliwe. Właścicielem Arki jest roszczeniowy portorykański menadżer funduszy, Fernando Tomasi, ubierający się u Gucci’ego pracownik Wall Street, uzależniony od lakieru do włosów i uwielbiający wrogie przejęcia biznesowe.

Akcja rozpoczyna się po globalnym kryzysie gospodarczym z 2008 roku, kiedy to amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, wywołując największe spowolnienie gospodarcze na świecie od czasów Wielkiego Kryzysu z 1929 roku. Tomasi jest zawziętym ryzykantem, zdeterminowanym,

żeby wzbogacić się za wszelką cenę, wbrew realiom ekonomicznym. Nie tylko zainwestował swoje środki w firmy z Ameryki Południowej, które w czasie kryzysu szybko upadają, ale także odkrył nowe możliwości w Europie Wschodniej - najpierw w Rumunii, a później w krajach bałtyckich, Polsce i na Ukrainie. Dowiadujemy się również, że gwałtowny charakter Tomasiego nie zawsze działa na jego korzyść. W swoich działaniach często chodzi na skrót i jest nadmiernie zuchwały. Często nie rozumie firm i rynków, w które inwestuje.

Podsekcja: Polityka i biznes

Znaczna część akcji rozgrywa się na Ukrainie. Portorykański bankier zostaje wmieszany w działania wschodnioeuropejskiej oligarchii i znajduje się na przegranej pozycji - czyli odwrotnie do swojej zwykłej pozycji. Jak czytelnicy New Eastern Europe dobrze wiedzą, na Ukrainie polityka i biznes często się przeplatają i to na zupełnie innym poziomie niż w innych krajach Europy Środkowej. Korupcja jest powszechna, a ramy prawne tak skomplikowane, że każdy, kto ma znajomości, może nagiąć zasady na swoją korzyść. Choć Tomasi chętnie angażuje się w szemrane działania, skomplikowana rzeczywistość Ukrainy przerasta go i ostatecznie traci on równowagę, próbując zarządzać bałaganem, który sam sobie stworzył.

Równocześnie, próbując zbudować swój środkowoeuropejski fundusz marzeń, Tomasi inwestuje w TruCo - krakowską firmę odzieżową. Założyciel TruCo, Truman Chase, nowojorczyk z polskimi korzeniami, po studiach przeniósł się do Krakowa, aby pomóc dalekiemu krewnemu w upadającej firmie odzieżowej. Po zakochaniu się w mieście (a także w swojej polskiej tłumaczce) postanawia on założyć własną firmę odzieżową. Na przestrzeni dziesięciu „krótkich” lat Chase i TruCo stają się liderami w europejskim przemyśle modowym. Chase zdołał przetrwać poprzednią recesję i ma wizję przyszłego rozwoju swojej marki i firmy. Jest tylko jeden problem - 10 milionów dolarów pożyczki, która pochodzi z Arki, funduszu Tomasiego. Tomasi, który jest prawie spłukany w tym momencie, decyduje, że nadszedł czas, aby spieniężyć inwestycję i zaczyna naciskać na Chase'a, korzystając z brutalnych taktyk.

Historia prowadzi więc przez rozbudowane interakcje między protagonistą a antagonistą. Mistrzostwo Lyncha w rozwijaniu postaci, zwrotach akcji (które myślą i momentami frustrują czytelnika) i przedstawianiu scen składa się na trzymającą w napięciu historię, która utrzymuje zainteresowanie czytelnika. Arka to szybka lektura, którą trudno odłożyć. Aż trudno uwierzyć, że to debiutancka powieść autora.

Podsekcja: Smak Europy Środkowej i Wschodniej

Jedno jest pewne, autor zna się na biznesie i dobrze zna ten region, wraz ze wszystkimi jego pozytywnymi i negatywnymi stronami. Jako mieszkaniec Krakowa z łatwością mogłem sobie wyobrazić sceny, w których rozgrywa się akcja. Sceny w San Juan, Kijowie i innych miejscach opisane są równie barwnie. Ze względu na tych mniej obeznanych w biznesie, autor nie zagłębia się zbyt w żargon techniczny ani szczegóły prawne, które mogłyby zgubić czytelnika. Za historią łatwo jest nadążyć, mimo niektórych bardziej skomplikowanych sytuacji, w których znajdują się Tomasi i Chase. Trudno sobie wyobrazić wyzwania, z jakimi musi zmierzyć się Truman Chase i choć autor upiera się, że powieść jest czystą fikcją, nie ma wątpliwości, że w historii głównego bohatera wkomponowano bardzo osobiste emocje.

Arka jest dostępna zarówno w języku angielskim, jak i polskim. Polska edycja ukaże się nakładem Ringier Axel Springer, natomiast wydawca wersji angielskiej nie został jeszcze podany. Gorąco polecam Arkę tym, którzy szukają wypełnionej akcją historii z silnym środkowo- i wschodnioeuropejskim posmakiem, którą czyta się z przyjemnością. Stwarza ona nie tylko szansę na ucieczkę od naszego zdominowanego przez pandemię świata, ale także na poznanie wyzwań i wymagań związanych z prowadzeniem biznesu w regionie, który przeszedł - a w niektórych miejscach nadal przechodzi - bolesne transformacje gospodarcze. U czytelnika rodzi się większe uznanie dla takich ludzi jak John Lynch, którzy podjęli ryzyko i nigdy się nie poddali.

 [Book review, Fiction, Poland](#)

<https://neweasterneurope.eu/2021/09/12/a-gripping-tale-of-business-and-politics/>